

*Paul Goossens: 65 maar nog niet gepakt door cynisme
Stijgende levensduurte en journalistenbarema's
Het helse embargo van Deus
Vlaamse Foto- en Filmprijzen uitgereikt
En Nicholas Lataire rekent af met de vooroordelen tegen VTM*

BELGIE-BELGIQUE

PB

8900 IEPER I

3/8/36

afgiftekantoor Ieper

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

18 april 2008 - nummer 113 - Verschijnt maandelijks - v.u. pol deltour, IPC, résidence palace blok C - wetstraat 155 1040 Brussel

UIT DE VVJ	3
ACTUEEL	
Stijgende levensduurte, stijgen de journalistenlonen?	4
Eurosong vrijwaart het evenwicht in André Vermeulen	6
Vlaamse Mediaraad neemt een nieuwe start	7
Het weinig goddelijke persembargo van Deus	8
Drie VVBJ-persprijzen naar fotografen <i>De Morgen</i>	10-11
SCHEEF BEKEKEN	
	8
MENSEN ACHTER HET NIEUWS	
Frans Crols tussen <i>Trends</i> en Compostella	9
BOEKEN	12
RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK	
Weduwe Guido Demoor c/ Douglas De Coninck	13
ICONEN VAN DE VLAAMSE JOURNALISTIEK	
Paul Goossens: 'De controverse verveelt nooit'	14-15-16
MULTIMEDIA	17
SERVICE	
KBS-journalistenbeurzen voor moslimberichtgeving	5
<i>VVJ-Handboek voor freelancejournalisten</i> opnieuw gedrukt	12
Boek <i>Het journalistiek bronnengeheim</i> aan VVJ-voordeeltarief	13
Gelijke Kansen en VVJ lanceren www.expertendatabank.be	20
DE DEADLINE VOORBIJ	
Nicholas Lataire: Stop de vooroordelen tegen VTM!	18
ONDER EMBARGO	19

Jimmy Kets, freelance persfotograaf verbonden aan *De Morgen*, heeft de eerste VVJ-fotopersprijs gewonnen die werd uitgereikt in het kader van de foto- en film-persprijzen van de VVBJ (Vlaamse Vereniging van Beeldjournalisten). Op een ogenblik dat andere fotojournalisten naar het scherpje van hun camera staren - staan de vorige beelden er wel goed op? - drukt hij af. Het resultaat: dit fraaie beeld van een elkaar met de vinger wijzende Leterme en Verhofstadt, kort nadat de eerste de tweede verkiezingsgewijs een loer had gedraaid. Alles over de Foto- en Filmersprijzen 2007 op pagina's 10 en 11. (Foto Jimmy Kets)

De Journalist

Uit de VVJ

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Résidence Palace
Blok C - Lokaal 2232
Wetstraat 155 - 1040 Brussel
Tel. 02/235.22.70
Fax 02/235.22.72
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
lisbeth.moons@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
lisbeth.moons@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Drukkerij Deman NV
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18

RESPECT

Nog voor het helemaal uit de hand zou lopen, heeft de leiding van de VRT onder druk van de hoofdredactie dan toch beslist om te stoppen met *Tomtesteron*. Een - overigens leuk - programma waarvan de eerste aflevering het publiek oproep om paparazzo te spelen. De 'leukste' foto van de bekendste BV kreeg een prijs! Gevolg: de privacy van een aantal mensen zonder scrupules geschonden. Dat uitgerekend een publieke omroep geen graten zag in het initiatief stemt tot nadenken, zeker nu een van de basiswaarden in het *mission statement* van die publieke omroep 'respect' is. De directeur Media van de VRT was en is zich blijkbaar van geen kwaad bewust. Er zou geen enkele deontologische regel zijn overtreden, maar de VRT stopt er toch mee omdat het imago van de omroep geen goed wordt gedaan. Blijkbaar is het imago van de gefotografeerde mensen niet van tel.

Dergelijke vormen van pseudo-journalistiek zijn volstrekt verwerpelijk. Ze werpen ook een smet op de echte journalistiek, waarvoor we als beroepsvereniging mee de ethische grenzen willen bewaken. Het privé-leven komt in het gedrang. Foto's waarvan niemand kan controleren of ze echt zijn of niet, worden in de openbaarheid gegooid. Als echte beroepsjournalisten of -fotografen dit zouden doen, worden ze bij de meeste redacties wellicht aan de deur gezet.

Gelukkig zijn er nog mensen die prijzen winnen met echte goede foto's. De foto- en filmpersprijzen van de Vlaamse Vereniging van Beeldjournalisten (VVB) zijn dit jaar gegaan naar Filip Claus (prestigeprijs), Jimmy Kets (VVJ-prijs), en Thomas Vanhoute (havenprijs). Voor de cameramensen was er een aanmoedigingsprijs die naar Pieter Vanalphen gaat. Over de beslissing van de jury is enige commotie ontstaan, omdat er voor de zeven inzendingen voor de filmpersprijs 'slechts' een aanmoedigingsprijs af kon. De VVJ zal dan ook constructief meewerken met de organisatoren om volgend jaar meer inzendingen binnen te krijgen en de selectie op basis van duidelijker criteria te laten gebeuren.

En hoe zit het ten slotte met ons journalistieke recht op bronnenbescherming? Vandaag is het het comité P, dat toeziet op de politiediensten, dat een veeg uit de pan verdient. Het comité wou - op vraag van een Brussels onderzoeksrechter - vier journalisten van VTM ondervragen over de herkomst van een opname. De uitgezonden beelden kwamen van een bewakingscamera in de metro van Brussel en toonden een gewelddadig incident. Het comité P is op zoek naar het lek. Maar is blijkbaar vergeten dat door de nieuwe wet op het bronnengeheim men niet te ver kan gaan in het lastig vallen van journalisten. Journalisten moeten goed beseffen dat ze steeds kunnen zwijgen wanneer een politieman naar hun informatiebronnen peilt. Maar justitie en politie moeten ook weten dat pogingen tot intimidatie van journalisten om hun bronnen prijs te geven, uit den boze zijn. Is het onwil of onkunde of beide? Als gerechtelijke instanties al de wet niet respecteren, zitten we duidelijk op het verkeerde spoor.

Marc Van de Looverbosch

Foto: Johan Van Cutsem

VOLGT JOURNALISTENLOON DE INFLATIE?

De levensduurte stijgt abnormaal snel, en daar liggen ook journalisten - in de regel geen grootverdieners - wel eens wakker van. Voor de loontrekkenden onder ons geldt gelukkig wel een indexerings-systeem, maar freelancejournalisten blijven te vaak in de kou staan.

**Pol Deltour
Ivan Declercq**

De inflatie in ons land bereikte in maart zijn hoogste peil sinds 1985. In januari werd in vergelijking met 12 maanden terug een gemiddelde prijsstijging met 3,46 procent opgetekend, in februari was dat 3,64 procent en in maart 4,56 procent.

In de nationale CAO die tot 1997 voor alle dagbladjournalisten gold, was een indexeringsmechanisme opgenomen voor de loonbarema's. Die CAO is, wegens opgezegd door de dagbladuitgevers, weliswaar niet langer van toepassing, maar BVDU (uitgevers) en AVBB (journalisten) kwamen overeen dat ze de barema's zouden blijven indexeren volgens de formule. In die context is zopas, met ingang van 1 april, een nieuwe verhoging van de barema's doorgevoerd. De vorige dateert nog maar van december 2007.

Het resultaat is te vinden op onze website - www.journalist.be - onder de knop '(beroeps)journalist / arbeidsstatuut'. Sinds 1997 zijn de meeste dagbladondernemingen overgeschakeld op de loonregeling van Paritair Comité 218, dat een trager verhogingsmechanisme kent. Zo werden de lonen begin dit jaar wel met 1,82 procent verhoogd, maar blijft het wellicht wachten tot begin 2009 voor een volgende aanpassing. Dat geeft hoe dan ook een verlies van enkele procenten koopkracht.

Freelancers

Kunnen loontrekkenden een beroep doen op een of ander indexeringsstelsel, dan blijft de vraag hoe het met de zelfstandige collega's is gesteld. Een kleine rondvraag maakt alvast duidelijk dat voor freelancers geen indexatie wordt toegepast.

Voor zelfstandige journalisten geldt een oude conventie, afgesloten tussen de BVDU en de AVBB, over minimumtarieven. Die wordt eenmaal per jaar aangepast, in september. Maar in september 2007 was er nog nauwelijks sprake van inflatie, waardoor het minimumtarief op het al erg lage niveau van 2006 werd gehandhaafd. Voor schrijvende journalisten is dat 0,94 euro per regel van 60 tekens, wat neerkomt op 0,0156 euro per teken of pakweg 47 euro voor een pagina met 3000 tekens. Voor fotografen ligt dat minimum tussen 21,63 en 25,20 euro per foto, afhankelijk van de oplage van de publicatie.

De AVBB adviseert haar leden om minimaal 52,50 à 130,50 euro per pagina van 3000 tekens te hanteren, afhankelijk van de aard van het artikel en de oplage van de publicatie. Die adviesprijs wordt jaarlijks een beetje verhoogd, om de inflatie bij te houden.

Bij het persagentschap Belga zijn de honoraria onveranderd gebleven sinds juli 2001. Toen freelancers de zaak onlangs tijdens een vergadering aankaartten, toonde de hoofdredactie zich bereid de situatie te onderzoeken. VVJ-bestuurslid Luc Vanheerentals: "De situatie bij Belga is vergelijkbaar met die in de andere media. Doordat de inflatie de afgelopen jaren geen thema was werden de tarieven niet aangepast. We roepen mediadirecties dan ook op de indexering die zij hun vaste werknemers gunnen ook toe te staan aan freelancers. De vakbondsafgevaardigden die na de sociale verkiezingen aan de slag gaan vragen we om in het sociaal overleg ook op te komen voor de belangen van freelancers." Ook Corelio (*De Standaard*, *Het Nieuwsblad*, *Het Volk*) past geen

indexering toe op het honorarium van de freelancers. Gaan die er dan niet op achteruit in vergelijking met hun gesalarieerde collega's? "Wellicht wel", geeft financieel manager Toon van den Meijdenberg toe. "Onze tarieven zijn een combinatie van een aantal factoren en we hebben niet de budgettaire mogelijkheid om die nu aan te passen. Maar misschien kunnen we dat in de toekomst wel bekijken."

Geen automatismes

"Wij zitten ver boven de conventie", zegt Hans Deridder, adjunct-hoofdredacteur bij *Het Laatste Nieuws*. Maar een index volgen, zoals bij loontrekkende journalisten, gebeurt niet. "We passen de honoraria om de zoveel jaar aan, de laatste keer zal een jaar of twee geleden zijn. Maar dan maken we een sprong die boven de inflatie zit. Een stuk dat bijvoorbeeld vóór de aanpassing 50 euro oplevert, komt dan misschien op 60 euro."

Bij *De Tijd* bestaat evenmin een automatische koppeling aan de index. "We hebben met onze freelancers goede afspraken over auteursrechten en over doorplaatsing van stukken in *L'Echo*", meldt Frederik Delaplace, directeur van de redacties. "En op regelmatige basis, zo tegen het einde van het jaar, evalueren we de samenwerking met onze freelancers, waarbij ook hun honorering aan bod komt."

Werner Smeuninx, redactiemanager bij *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg*, wil de aannemingscontracten met de freelancers om de twee jaar opnieuw bekijken, maar een automatische koppeling aan de index zit er niet in. "Het gaat om zelfstandigen, leveranciers van tekst en foto's. Maar je moet ze wel correct honoreren. En vinden ze dat de omstandigheden zijn veranderd of de aard van hun bijdrage is veranderd, dan kunnen ze altijd met mij komen praten en dan kijken we wat budgettair mogelijk is."

Humo heeft de reputatie zijn freelancers fatsoenlijk te betalen, en hoofdredacteur Jörgen Oosterwaal haast zich dat te benadrukken. "Maar een systematische aanpassing aan de index, nee, dat doen wij niet. We willen die administratieve rompslomp niet, waarbij je ook nog eens uitkomt bij cijfers na de komma. Wij hanteren een systeem van permanente evaluatie en aanpassing, die niet tijdsgebonden is. Zou ook moeilijk zijn: we hebben freelancers die twee stukken per jaar leveren, maar anderen die er twee per week produceren."

P-Magazine hanteert de wet van vraag en aanbod: als een stuk wordt aangeboden door een freelancer en de hoofdredacteur is geïnteresseerd, dan onderhandelen ze over de prijs. Dat gebeurt ook als de hoofdredacteur zelf een onderwerp uitzet bij een freelancer. "Een vaste prijs per pagina hebben we niet", zegt financieel manager Jef De Vis. "Het is de freelancer zelf die beslist of hij zijn stuk verkoopt en tegen welke prijs. Hij lost dus zelf de inflatie op."

Bij *Knack* heeft men de inflatiebui kennelijk zien aankomen: daar zijn de honoraria van freelancers vorig jaar met 25 procent verhoogd, meldt redactiecoördinator Gerry Meeuwssen. "En we verdubbelen dat bedrag als het om onderzoeksjournalistiek gaat."

Moraal van het verhaal: zelfstandigen moeten zelf de stijgende levensduurte reflecteren in de honoraria die ze aanrekenen. De inflatiecijfers kunnen daarbij een richtlijn zijn.

BEURZEN VOOR JOURNALISTEN

ONDERDOMPELING IN TURKIJE, MAROKKO OF EEN EUROPESE STAD/REGIO MET GROTE MOSLIMAANWEZIGHEID

Het merendeel van de ongeveer 400.000 moslims in België is afkomstig uit Turkije of Marokko. Kennen wij die mensen? Ja: van het beeld dat de media ons leveren over deze migrantengemeenschappen en hun geloofsovertuiging.

Oproep 2008

Voor het vijfde opeenvolgende jaar geeft de Koning Boudewijnstichting aan Belgische journalisten een financiële ondersteuning om via een verblijf ter plekke artikels, reportages of uitzendingen te maken over Marokko en Turkije, als landen van oorsprong van belangrijke allochtone gemeenschappen in België.

Ze kunnen er van nabij kennismaken met een samenleving die op religieus, cultureel, sociaal en politiek vlak volop in beweging is.

Voor de derde keer geeft de Stichting ook beurzen aan journalisten die naar Europese steden of regio's willen trekken met de bedoeling verslag uit te brengen over de wijze waarop men daar omgaat met moslims en de uitdagingen van de islam.

Deze oproep richt zich tot elke journalist die vast of los verbonden is aan een redactie (radio, tv, geschreven pers) en die de expliciete toestemming van zijn/haar redactie kan voorleggen.

Wat omvat de beurs?

Een forfait van 1.250 euro voor één week, nadien aangevuld met 750 € per bijkomende week, met een maximum van 3.500 €. Dit bedrag is bedoeld om de verblijfskosten van één tot maximaal vier weken te betalen (logies, transport, vervoer, tolken, enz..). Voor cameraploegen kan dit bedrag eventueel verhoogd worden tot 5.000 €.

Het verblijf van één tot maximum vier weken moet plaatsvinden tussen begin januari 2009 en eind juni 2009.

Voor meer informatie over de selectiecriteria en voor het inschrijvingsformulier kan u terecht op www.kbs-frb.be (rubriek Projecten ter ondersteuning van derden – Beurzen voor journalisten; het inschrijvingsformulier kan hier worden gedownload).

of contacteer :

Josse Abrahams,
Communicatieverantwoordelijke Persrelaties
Koning Boudewijnstichting
Tel. : 02-549 02 56 - abrahams.j@kbs-frb.be

De kandidaturen moeten binnen zijn vóór **30 juni 2008**.

SONGFESTIVAL GOED VOOR HET EVENWICHT IN ANDRÉ VERMEULEN

Mark Vlaeminck

Of de Belgische groep Ishtar met het liedje *O Julisi* in Belgrado zal kunnen doorstoten naar de finale van het Eurovisiesongfestival, dat weten we pas na 20 mei, maar dat honderdduizenden Vlaamse tv-kijkers informatie en commentaar zullen krijgen van televisiejournalist André Vermeulen, dat staat nu al vast. Want ieder jaar als verslag moet worden uitgebracht over het meest lichtvoetige Europese showspektakel, doet de openbare omroep een beroep op een ernstige redacteur buitenland. Journalistiek blijft wel degelijk een beroep waar creativiteit muren tussen hokjes sloopt.

Op de tv-redactie van de VRT vormen Zuid-Europa en Latijns-Amerika het eerste werkterrein van André Vermeulen. Dossiers opvolgen, nieuws selecteren, berichten maken, teksten inspreken bij de beelden uit Madrid of Buenos Aires die we in het journaal zien: allemaal serieuze kost. Maar de journalist die Zapatero wikt en Berlusconi weegt, houdt zich net zo goed beroepshalve bezig met huppelende zangeresjes of zingende bincken.

Hoe die twee totaal verschillende interessesferen in één mens worden verenigd? We trokken naar de Reyerslaan en vroegen het aan André Vermeulen zelf.

"Alles begon met het songfestival van 1967. Ik was een jongetje van 11 en we hadden thuis in Torhout geen televisie. Tante Cécile in Brugge wel. Ik was daar op vakantie en zag hoe Sandie Shaw het Eurovisiesongfestival won met *Puppet on a String*. Op haar blote voeten en met een liedje dat ze zelf niet eens zo mooi vond. Ik vond het wel mooi. En ik wou meer van dat."

"Bij gebrek aan televisie ben ik dan eerst maar naar de radio gaan luisteren. De muziek van die tijd, einde jaren zestig, maakte een diepe indruk op me: veel soul. Televisie kregen we thuis pas in het najaar van 1967. Ik herinner me nog dat er de eerste avond al een show was van Adamo op 'Holland'."

"Je moet natuurlijk van populaire muziek houden om gefascineerd te raken door het songfestival, maar er is meer dan dat. Het wedstrijdelement is zeer belangrijk, plus het feit dat je in die tijd op het songfestival een enorme variëteit aan talen hoorde. Iedere deelnemer moest toen nog zingen in zijn eigen taal. Je hoorde daar Zweeds en Portugees en Servisch en Italiaans! Talen hebben mij altijd gefascineerd. Nu nog." En jawel, wellicht lopen er onder de Vlaamse journalisten niet zoveel germanisten rond die Madredeus interviewen in het Portugees zoals Vermeulen deed.

Torhout/Werchter

André Vermeulen: "Na het journalistenexamen begon je vroeger altijd op de radio. Toen ik er in 1984 begon, stelde ik vast dat daar nauwelijks biografieën bestonden van artiesten. En zo'n kant-en-klaar werkstuk is wel praktisch als een vedette plots sterft. Met de ijver van de neofiet ben ik dan biografieën beginnen te maken. Toen ik op Nieuwjaar 1985 naar tv overstapte, bleek al gauw dat biografieën daar veel moeilijker lagen: als de goede beelden niet beschikbaar zijn, is de aandacht op tv vaak minimaal."

"Muziek in het journaal: dat was vroeger lang niet evident. Het was de tijd dat we hoofdredacteur Lucien Bousse met veel aandrang en vol-

Wint Ishtar Eurosong 2008? André Vermeulen vertelt het ons.

(Foto Pieter-Jan Van Stockraeten / PhotoNews)

harding moesten overtuigen om een onderwerp als Torhout/Werchter in het journaal te krijgen. Uiteindelijk gaf de man toe. Maar alleen voor het halfachtjournaal en niets meer in het laatavondsnieuws. Dat was op die manier de grootste namen op de affiche misten, vond hij niet belangrijk. Het was de tijd dat zelfs een Wetstraatjournalist als Kris Borms moest lobbyen om een Antwerps optreden van Roy Orbison in het nieuws te krijgen."

De tijden zijn veranderd. Showbiznieuws heeft zijn plaats veroverd in de media. Maar als hij ooit zou moeten kiezen tussen redacteur buitenland en showverslaggeving, welke richting zou Vermeulen dan inslaan?

"Ik wil niet kiezen", antwoordt hij. "Ik vind beide onderwerpen interessant. En ik ben blij dat ik bij de kijkers niet hoeft over te komen als een intellectueel in een ivoren toren. Ik breng verslag uit over het buitenland, maar ik deel ook de interesse van veel kijkers voor populaire cultuur. Eigenlijk is het meer dan dat. De combinatie van serieuze buitenlandse politiek en de ondraaglijke lichtheid van entertainment houdt mij in evenwicht. Het allereerste songfestival waar ik voor de televisie naartoe mocht gaan, was Lausanne in 1989. Ik was toen net terug van de burgeroorlog in El Salvador. Ik was blij dat ik de drama's van het ene onderwerp kon plaatsen tegen de ontspanning van de muziek. Voor je eigen evenwicht is dat goed."

VLAAMSE MEDIARAAD NEEMT NIEUWE START

Luc Vanheerentals

De nieuwe Vlaamse Mediaraad is uit de startblokken. Op 8 april is hij op het kabinet van Vlaams Mediaminister Geert Bourgeois (N-VA) geïnstalleerd.

Voorlopig luistert de adviesraad nog naar de officiële naam 'Sectorraad Media', zoals bepaald in het Vlaamse decreet, maar het staat nagenoeg vast dat de oude benaming 'Mediaraad' behouden blijft. De nieuwe raad is een van de vier adviesraden binnen het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt ook nog een overkoepelende algemene raad opgericht, maar de vier sectorale raden kunnen autonoom adviezen uitbrengen over materies in hun beleidsdomein. In vergelijking met vroeger zijn de financiële basis en het personeelsbestand van de raden fors opgetrokken.

In de nieuwe Vlaamse Mediaraad zetelen zoals voorheen afgevaardigden uit alle geledingen van de media, naast personen uit het 'middenveld' (Test-Aankoop, Gezinsbond, ACV....) en academici. Ook de VVJ heeft een vertegenwoordiger, in de persoon van ondergetekende. Tijdens de installatievergadering werd jurist David Stevens (KUL) door de leden als voorzitter gekozen en communicatiewetenschapper Hilde Van den Bulck (UA) als ondervoorzitter. Marc Andries, kabinetschef van minister Bourgeois, pleitte voor continuïteit. "We waren immers best tevreden met de werking van de vroegere Mediaraad", verklaarde hij. "De adviezen waren degelijk, evenwichtig en werden op tijd uitgebracht." Ongeveer de helft van de leden van de nieuwe raad zetelde ook al in de vorige.

De Mediaraad moet in de eerste plaats advies uitbrengen over Vlaamse beleidsbeslissingen of -voornemens. Zo legt minister Bourgeois op dit moment de laatste hand aan een decreet over de toewijzing van digitale frequenties. Tevens plant hij een algemene herziening van de mediadecreten. "Sommige teksten zijn verouderd, onvoldoende leesbaar, niet aangepast aan de nieuwe technologieën of niet in overeenstemming met de EU-richtlijnen", aldus Andries. Intussen belet niets de Mediaraad om ook eigen initiatieven te nemen die kunnen bijdragen tot een beleidsvisie.

Marc Andries presenteerde de nieuwe Mediaraad alvast een welgevulde agenda voor de komende weken. Zo vroeg hij de instantie zich te buigen over een voorstel van decreetswijziging om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de EU-Commissie over de VRT-financiering naar aanleiding van een klacht van de commerciële omroepen. "Door de aanpassingen wordt een rechtszaak voor het Europees Hof van Justitie vermeden en kan deze zaak worden afgesloten", aldus de kabinetschef. Hij wees er nog op dat met deze vraag om advies de bevoegdheden van de Mediaraad worden uitgebreid. "De raad zal voortaan telkens nauw worden betrokken bij de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Ook zal de raad als onafhankelijke instantie om een standpunt worden gevraagd als de VRT nieuwe, grote initiatieven neemt die niet voorzien zijn in de lopende beheersovereenkomst."

(Foto Belga)

De VMR moet Mediaminister Bourgeois (l.) onder meer adviseren over het omroepbeleid (VRT-topman Dirk Wauters r.).

VVJ-inbreng

De VVJ pleit alvast voor een debat in de raad over de Vlaamse financiële steun aan de pers. De beroepsunie van journalisten wil al langer dat er bij de toekenning van perssteun (meer) rekening wordt gehouden met criteria zoals een minimumbezetting van beroepsjournalisten op de redactie, het bestaan van een degelijk redactiestatuut, degelijke opleidingsfaciliteiten voor de journalisten, een faire behandeling van zelfstandige medewerkers, en dies meer.

Een steeds belangrijker aandachtspunt wordt het in toom houden van de werkdruk op de redacties. De invoering van nieuwe technologieën en de multimediale uitdagingen waarmee journalisten worden geconfronteerd, stellen dit probleem steeds meer op scherp. Redactiestatuten dan weer vormen een belangrijke waarborg voor de onafhankelijkheid van redacties. Het blijft in dit verband opvallen dat de openbare nationale omroep en de regionale omroepen decretaal wél een redactiestatuut moeten hebben, en de nationale commerciële omroepen niet.

DAVID STEVENS ZIT DE VERNIEUWDE VLAAMSE MEDIARAAD VOOR

David Stevens (33) is de nieuwe voorzitter van de vernieuwde Vlaamse Mediaraad. Hij volgt de Gentse emeritus hoogleraar communicatiewetenschap Els De Bens op, die de Vlaamse Mediaraad tien jaar lang leidde. Stevens studeerde rechten aan de KULeuven en is er sinds 1998 onderzoeker aan het Interdisciplinair Centrum voor Recht en ICT. Hij doet juridisch onderzoek naar media en communicatiebeleid en bereidt een doctoraat voor over de rol van de regelgevende overheid in de communicatiesector. Stevens zit overigens ook al het Raadgevend Comité voor de Telecommunicatie van de federale overheid voor.

HET WEINIG GODDELIJKE EMBARGO VAN DEUS

Pol Deltour

Het embargo van platenfirma Universal op de publicatie van een interview met Deus-frontman Tom Barman had een wel zeer autoritair karakter. Het baadde bovendien in een uitgesproken marketingfeer. Geen wonder dat krantenredacties alle moeite hadden met het slikken van de pil.

Embargo: afspraak tussen een nieuwsbron en een journalist om doorgegeven informatie tijdelijk niet te publiceren tot op een overeengekomen moment. Zo staat het in alle handleidingen journalistiek. Het werken met embargo's is in de journalistieke praktijk dan ook gemeengoed. Meer dan eens vraagt justitie om informatie in te houden tot ze een verdachte heeft opgepakt of een huiszoeking heeft uitgevoerd, en redacties plegen op die vragen ruimhartig in te gaan. Of politici, bedrijven of wetenschappers schuiven journalisten al eens een dik rapport 'onder embargo' door, wat de kwaliteit van de berichtgeving ten goede komt. Ook in de culturele sfeer, bijvoorbeeld voor filmrecensies, wordt vaak met embargo's gewerkt, over het algemeen tot voldoening van iedereen. Ondertussen heeft de Raad voor de Journalistiek met zoveel woorden gezegd dat een embargo dat behoorlijk is afgesproken met een journalist, door die laatste ook loyaal moet worden nageleefd.

Bij de lancering van de nieuwe Deus-plaat *Vantage Point* liep het evenwel fout. De groep van Tom Barman mikt voor de promotie ervan vooral op het buitenland, en trok maar één dag (maandag 7 april) uit voor interviews met de Belgische printmedia. Absolute voorwaarde voor de toekenning van

interviews was evenwel dat er pas op dinsdag 15 april zou worden gepubliceerd. Geïnteresseerde journalisten moesten zich schriftelijk engageren tot naleving van het embargo, met een strafbeding van 25.000 euro bij overtreding van het publicatieverbod erbovenop. "Het niet respecteren van de publicatiedatum door een ander persmedium, geeft de journalist nog altijd niet het recht om zijn eigen verbintenis te miskennen", staat ook nog in het voorgelegde contract.

Het management van Deus en zijn platenfirma Universal zeggen dat ze met de regeling alle media - dagbladen en weekbladen - op gelijke voet wilden behandelen. Maar duidelijk is dat het moment waarop het embargo vervalt - een dinsdag - vooral de weekbladen die dan verschijnen goed uitkomt. Bij de kranten daarentegen heerste alleen maar frustratie over het publicatieverbod van een week. In zoverre dat eerst *Le Soir* en vervolgens ook andere dagbladen ervoor kozen om het embargo - ook al hadden ze dat ondertekend - te doorbreken. De AVBB sloot zich bij de misnoegde redacties aan.

Het valt te betwijfelen dat Universal de betrokken kranten nu voor de rechtbank zal dagen - zoiets dreigt nu eenmaal meer kwaad dan goed te doen. Even twijfelachtig is of een rechtbank het contract met de *punitive damage* clause van 25.000 euro ooit zou toepassen. Nog los van de wurgende inhoud van het contract, werden de muzikrecensenten overigens verplicht in geen tijd het embargo te ondertekenen, op het gevaar af zonder interview met Tom Barman te staan. Op de koop toe blijft het zoeken naar enige algemeen-maatschappelijke verantwoording voor het duidelijk marketinggedreven publicatieverbod van Universal & Co.

SCHEEF BEKEKEN

"Ik geloof niet in de journalist die én artikels schrijft én een videoverslag filmt én radioreportages maakt. Integendeel zelfs. Hoe gefragmenteerder de markt, hoe groter de expertise van de betrokken persoon en zijn medium moet zijn."
Christian Van Thillo, topman De Persgroep, in De Morgen van 11 april 2008

"Na negen jaar het journaal presenteren begin ik te merken dat stress ook een effect heeft op de lange termijn. Als ik terugkom uit vakantie, benauwt me dat een beetje: daar gaan we weer. Een paar weken geleden zag ik mezelf recht op een burn-out afsteveneren. Ik blijf dit niet volhouden, dacht ik. Die kleine crisis is inmiddels bezworen, maar vijf jaar geleden was me dat nooit overkomen."
Wim De Vilder, VRT-tv-nieuwsanker, in Humo van 8 april 2008

"Vindt u eigenlijk ook dat ik iets goeds gedaan heb? Of schrijft u daar niet over?"
Burgemeester van Antwerpen Patrick Janssens (sp.a) aan het eind van een interview in Knack van 19 maart 2008

"Misschien is hij enkele dagen kwaad geweest, maar hij is nog altijd heel correct tegen mij."

RTBF-journalist Christophe Deborsu, die premier Leterme de Marseillaise deed zingen als het Belgisch volkslied, in Dag Allemaal van 8 april 2008

"Maandag sta ik vroeg op, want ik wil me uitgebreid wassen. Ik wil de eerste Vlaamse hoofdredacteur zijn die fris op het werk komt."

Geert Hoste bereidt zich voor op een dag hoofdredacteur van Gazet van Antwerpen op 1 april, in GvA van 29 maart 2008

"Die man naast me is niét mijn lief."

Freya Van den Bossche (sp.a) reageert op de paparaziffoto's van het VRT-Eén-programma Tomteterom, in Het Nieuwsblad van 8 april 2008

"De wederopstanding van CD&V kwam er pas met Yves Leterme, die de paarse technieken van communicatie en marketing omarmde en zo de nieuwe hype werd die Verhofstadt nekte."

Lisbeth Van Impe in De Morgen van 20 maart 2008

"RTL sera en Flandre fin 2008. Avec ou sans VTm."

Philippe Delusinne, gedelegeerd bestuurder RTL, in de Franstalige kranten van 20 maart 2008

"Ik wil dat de mensen de echte Arabische wereld leren kennen. Ik wil dat ze die ongefiltreerd en niet-gemonteerd te zien krijgen."

De Jordaanse koningin Rania Al-Abdullah verantwoordt waarom ze op YouTube (www.youtube.com/QueenRania) een online-debat opstart over het Midden-Oosten en de islam (Knack van 9 april 2008)

"Sinds de gewone burger de rol van journalist opneemt, is het noodzakelijk om de huidige criteria die gehanteerd worden om professionele van niet-professionele journalisten te onderscheiden, te herbekeken."

Katrien Lefever, wetenschappelijk medewerkster KULeuven, in De Juristenkrant van 12 maart 2008

FRANS CROLS' BEZINNINGSTOCHT NAAR COMPOSTELLA

Jan Backx

"Ik ben zeer blij dat ik niet in de politieke journalistiek ben gestapt. In dat wereldje was ik ongetwijfeld ziek geworden. Het rond de pot draaien in oeverloze gesprekken, mekaar vliegen afvangen, roddelen en zeveren, mekaar stiekem een kloot aftrekken... Nee, al die zaken waarin een Verhofstadt, Martens en Claes toch zo bedreven zijn, kan ik niet. Ik wou mijn geestelijke gezondheid bewaren en allerminst in Geel belanden..."

Potige taal van Frans Crols, de journalist die ruim drie decennia geleden *Trends* lanceerde en er als directeur lange tijd aan het roer heeft gestaan. Heeft, want sinds eind 2007 is Crols met pensioen. Tot je 65ste in de gratie van je uitgever blijven, het is weinig confraters gegeven, zeker als je geen doetje bent. En dat is Frans allerminst. De man met koppige, naarstige Kempense wortels is tegen de tijd dat u dit leest te voet onderweg van Antwerpen naar Santiago de Compostella. Het perspectief: loutering, bezinning, proeven van elk historisch detail dat je onderweg tegenkomt. En dat alles met een vleugje scoutisme – iets dat nooit uit het systeem van de vergrijsde journalist is weggeëbd.

Een artikel van Frans Crols is een barok, ambachtelijk werkstuk, steevast geschraagd door historische verwijzingen en erudiete weetjes. Telkens weer een dikke boterham maar een plezier om te lezen en een schril contrast met de ondraaglijke lichtheid van veel hedendaagse behaagjournalistiek. Jammer dat veel van zijn werk een groot aantal mensen niet heeft bereikt omdat die in een boogje rond *Trends* liepen, al dan niet in de veronderstelling dat het magazine louter mikt op fanatieke zakenlui.

Maar eerst naar de roots. Frans Crols werd op kerstavond 1942 geboren in Turnhout. Opa was als slager een mini-ondernemer en zijn pa zat in de papiersector. "Op mijn twaalfde wist ik het al", vertelt Frans. "Nee, geen piloot, wél journalist worden! Ik trok naar de UFSIA in Antwerpen: handels- en consulaire wetenschappen studeren. Ik kende *de grote stad* behoorlijk. Als scout was ik er vaak geweest met de fiets. Heen en terug vanuit Turnhout zowat 90 kilometer, maar daar tilden we als tieners niet aan. Afgestudeerd in 1966 opteerde ik voor drie jaar ontwikkelingshulp. In Congo stond ik één jaar voor het bord als leraar Engels en technisch tekenen. De twee volgende jaren zat ik als kaderlid van de rederij CMB in Matadi, Kinshasa en Lubumbashi. Een soms beklemmende periode, gedomineerd door huurlingenleider Schramme, en waarin je de avondklok best *au sérieux* kon nemen. Tussen mijn leraarschap en mijn CMB-periode was ik even in België geweest. En zo begon mijn

Frans Crols: 'De campagnestijl is vaak het handelsmerk geweest van *Trends*' (Foto Trends)

journalistieke loopbaan. Ik ontmoette Hector de Bruyne, de latere VU-minister van Buitenlandse Handel. Hij was toen economie-redacteur bij *Gazet van Antwerpen* en bombardeerde me meteen tot *Frut*-correspondent in Congo. Ik schreef onder het pseudoniem 'Iskra', wat Russisch is voor 'vonk', een knipoog naar de bannelingenkrant van Lenin. Ik zat in een kleine missiepost en via mijn inkijk in alle CMB-AMI cognossemerten – van bescherming van de privacy had toen nog niemand gehoord – merkte ik dat er een groot Vlaams lezerspotentieel was. Zo maakte ik de *Frut*-bazen warm voor een *GvA-Overzee* op luchtpostpapier. Toen de Bruyne overstapte naar de *FET* nam ik zijn plaats in op de *GvA*-redactie. Een turbulente tijd, want de oliecrisis sloeg toe. Toen er inlevring dreigde, sprak ik zelfs de troepen toe in het ACV-gebouw."

En toen werd *Trends* gelanceerd... "Juist. Ik had me altijd meer magazine- dan dagbladjournalist gevonden en toen de uitgevers van het

al goedge draaiende *Knack* zochten naar een ploeg om een meer zakelijke evenknie op te starten, stede ik me kandidaat. We vormden een dynamisch trio, Wout Pittoors, Frank Schlömer en ik. Van een veertiendaags blad evolueerden we naar een weekblad."

Toch werd *Trends* ooit getypeerd als de *Dag Allemaal van de zakenman*...

"Dat is zeker niet op mijn zere teen getrapt. We vonden dat hier een braakliggend terrein was. Economische berichtgeving is toch veel meer dan statistieken en balansen. Het zakenleven bestaat in de eerste plaats uit mensen. Toen we van wal staken was er een log, unitair zakenimperium. Ons blad heeft kunnen berichten over de economische renaissance van Vlaanderen. Na de braindrain, veroorzaakt door de godsdienstoorlogen van de zestiende eeuw, is het tij eindelijk gekeerd. Er gebeuren nu formidabele zaken, gestuurd door zeer merkwaardige mensen. Da's toch een feest voor een economieredacteur."

"We zijn wel altijd wars geweest van de eenheidsworst-journalistiek, waarin brave redacteurs zich in slaap laten wiegen door melige uitstapjes en verbloemende persmappen. En we hebben zelden met rode kaken gestaan. Wij waarschuwden zeer tijdig tegen verschijnselen als 'Super Club' en 'Lernout & Hauspie' en doorprikten ook de ballon van de Société Générale. De campagnestijl is vaak ons handelsmerk geweest. Zoals in de 'Distrigas'- en 'PRB'-schandalen. Het maakt me allemaal tot een tevreden journalist. Ik voel bijna fysiek aan dat ik in mijn vak en via mijn blad nuttige dingen heb gedaan. En stappend naar Santiago de Compostella heb ik alle tijd om het nog eens allemaal te overpeinzen."

DE MORGEN VALT IN DE FOTOPERSPRIJZEN, FILMPERS

De VVBJ (Vlaamse Vereniging van Beeldjournalisten) heeft op 4 april drie De Morgen-fotografen bedacht met haar fotopersprijzen. Filip Claus ontving de prestigeprijs (1.000 euro) voor zijn foto 'De (Belgische) Vlag', Jimmy Kets kreeg de VVJ-fotoprijs (750 euro) voor zijn beeld 'Leterme versus Verhofstadt', en Thomas Vanhoute ging aan de haal met de havenprijs (1.000 euro) voor zijn momentopname 'Containerhaven Antwerpen'. In het totaal namen 26 persfotografen aan de wedstrijd deel met 104 persfoto's.

Zeven cameramensen dongen met evenveel video-opnames mee naar de VVBJ-filmpersprijs. De jury betreunde evenwel de "eerder bedroevende kwaliteit" van deze inzendingen, en ze beperkte zich dan ook tot het uitreiken van een aanmoedigingsprijs

(750 euro). Die ging naar filmjournalist de dodelijke steekpartij op Bart Bonroy aan de filmpersprijs lieten tijdens de over het te strenge oordeel van de jury de toegestane duur van de filmclips, seconden, te verhogen tot 3 minuten. Gistel, Robbe De Hert, Carl Uytterhaeg. Tijdens de uitreikingsplechtigheid nam de VVBJ-afdeling Antwerpen-Limburg

REPORTAGE 'OOSTENDE' IN ROUW VAN PIETER VAN ALPHEN AANMOEDIGINGSPRIJS FILMPERS

Deze reportage werd uitgezonden in het programma *Koppen* op Eén op dinsdag 6 februari 2007. Ze duurde in originele versie 12 minuten. Ik bediende de camera, Johan Vanderjeugd verzorgde het geluid en journalist was Thomas Van den Bossche.

Op 2 februari werd Oostende opgeschrikt door een daad van zinloos geweld. Bart Bonroy werd neergestoken aan het Marie-Joséplein. Na een avondje uit met enkele vrienden, werd een banale ruzie om een sigaret de 18-jarige jongen fataal. Ik was toen zelf 22 jaar en zulke reportages blijven bij. Met *Koppen* volgden we de beste vrienden van Bart. Ik vond het bijzonder moedig van hen om vlak na de gebeurtenis al te getuigen voor televisie. We zijn op verschillende plaatsen geweest waar Bart zijn laatste uren heeft doorgebracht. Het leverde een uitzonderlijk beeld op van het rouwproces van zijn vrienden.

Als zelfstandig cameraman draai ik voornamelijk voor VRT, VTM, Jim en Tmf. In 2005 studeerde ik af aan het Rits in Brussel, maar al sinds mijn 16 jaar ben ik bezig met camerawerk.

Pieter Van Alphen

'DE VLAG' VAN FILIP CLAUS PRESTIGE PERSFOTOGRAFIE

De politieke crisis die zich ontspon na de parlementsverkiezingen van 10 juni 2007, deed het land op zijn grondvesten daveren. Communautaire verzuhtingen brachten het debat over het voortbestaan van de Belgische federatie op het voorplan. Terwijl alle camera's gericht stonden op de Wetstraat en Hertoginnedal, waar formateur Yves Leterme en de andere protagonisten een vergelijk zochten, doken vooral in het Brusselse stadsbeeld tricolore vlaggen op. Normaal zie je die enkel aan de vooravond van de nationale feestdag, 21 juli.

Ik was wellicht een van de eersten die er op lette. In mijn decennialange carrière als persfotograaf heb ik mijn ogen nooit op zak gehouden. Zoveel mogelijk oog gehad voor het kleine verhaal in het grote debat. Meestal trek ik dan mijn schrijvende *De Morgen*-koppaan Filip Rogiers mee de straat op. Weg van de Wetstraat, de Dorpsstraat in. Op zeker moment zaten we samen in de huiskamer bij royalist Louis Bricout (86). "Hebben we morgen nog een land?", vroeg die zich af.

RS KRIJGT AANMOEDIGINGSPRIJS

st Pieter Vanalphen voor zijn tv-nieuwsitem over in Oostende begin vorig jaar. Diverse deelnemers prijsuitreiking op hun beurt hun onvrede blijken y. Die laatste stelde alvast voor om volgend jaar die nu was vastgelegd op maximaal 1 minuut 40 De jury was samengesteld uit voorzitter John Van en en Yvon Poncelet.

Jo Hermie officieel afscheid als voorzitter van van de werkgroep Persprijs van de VVBJ. Hij

hamerde daarbij op de blijvende waarde van professionele beeldjournalisten voor de nieuwsmedia – ook al laat de nieuwe technologie dan nog zoveel ‘burgerjournalistiek’ toe. Hermie vroeg de politieke overheden ook om hun perssteun afhankelijk te maken van waarborgen, door de mediahuizen te leveren, voor freelancejournalisten. Zo moeten er dringend dwingende minimumregelingen worden getroffen voor de vergoeding van zelfstandige journalisten, aldus Jo Hermie.

Nog tot 2 mei loopt in het Havenhuis in Antwerpen een overzichtstentoonstelling met producties van de deelnemende journalisten. Open elke werkdag van 9 tot 17 uur. Na dien wordt de tentoonstelling ook op andere plaatsen georganiseerd. (PD)

'CONTAINERHAVEN ANTWERPEN' VAN THOMAS VANHAUTE - HAVENPRIJS VOOR FOTO- EN FILMERS

De Vlaamse Gemeenschap stelde een bijzondere Havenprijs ter beschikking, en die ging naar Thomas Vanhoute voor zijn beeld 'Containerhaven Antwerpen'. De jury loofde deze "compositorisch zeer geslaagde foto die de kijker informeert over de complexiteit en het volume van het containervervoer".

'LETERME VERSUS VERHOFSTADT' VAN JIMMY KETS VVJ-FOTOPERSPRIJS

Ik maakte dit beeld na de eerste plenaire Senaatsvergadering die plaats vond na de federale verkiezingen van 2007. Guy Verhofstadt daagt Yves Leterme uit om zijn ambities waar te maken. Op het ogenblik dat beide heren elkaar het vingertje wijzen, staren alle andere fotografen naar het scherm van hun camera en missen zo het moment. Dit fenomeen van het 'schermpje staren' is alom tegenwoordig in de hedendaagse persfotografie, en ik kan niet ontkennen dat ik me er zelf ook af en toe schuldig aan maak. Eén reden is louter technisch: controleren of je belichting wel goed is, je kleurtemperatuur, je flitslicht enzomeer. De andere reden is misschien iets gewaardlijker. Fotografen kijken naar hun scherm om te controleren of hun vorige opnames er goed op staan. Maar ondertussen gaat de realiteit wel verder, met het gevolg dat ze andere momenten kunnen missen.

Toen nog met film werd gewerkt, lag dat natuurlijk anders. Fotografen waren volgens mij veel meer gedreven, net door hun onzekerheid, en bleven zo lang mogelijk het gebeuren volgen om zeker het ultieme moment niet te missen. Als er nu bijvoorbeeld een betoging is, zijn er volgens mij veel fotografen die slechts een aantal foto's maken, om vervolgens deze op hun scherm te bekijken. Als er dan genoeg deftig materiaal tussen zit, zetten ze een punt achter hun opdracht. Maar kan je hen iets kwalijk nemen? Ik denk het niet. Vaak worden fotografen onderbetaald, en hollen ze van de ene naar de andere opdracht, in de hoop dat de vele kleintjes die ze per opdracht verdienen volstaan om te overleven.

Martin Löffelholz and David Weaver (ed.)
Global Journalism Research.
Theories, Methods, Findings, Future
 Blackwell Publishing

Wetenschappelijk onderzoek naar journalistiek is een vrij recent fenomeen. Vroegere studies richtten zich voornamelijk op de journalist als individu. Een meer algemeen theoretisch en empirisch kader begon pas vorm te krijgen vanaf de late jaren '70.

In deze Amerikaanse studie tracht men een overzicht te geven van de huidige stand van het onderzoek en richtlijnen uit te zetten voor de toekomst. Een eerste deel gaat dieper in op de verschillende invalshoeken van waaruit men journalistiek kan bestuderen. Bekijkt men de pers bijvoorbeeld vanuit een sociologisch standpunt, zoekt men aanknopingspunten met de psychologie of stelt men de pers als instituut voorop? Vooral interessant voor beginnende onderzoekers is deel drie waarin enkele concrete methoden van onderzoek worden besproken: het verzamelen van gegevens over journalisten, inhoudelijke analyse van artikels, en opnames en observatie op de werkvloer.

Vervolgens beschrijven zes onderzoekers de situatie in hun thuisland. Daaruit blijkt dat onderzoek naar journalistiek zich wereldwijd veelal met dezelfde thema's bezig houdt, maar dat er toch significante verschillen zijn die vooral met de specifieke historische context te maken hebben. Zo wordt het onderzoek in Zuid-Afrika sterk beïnvloed door de apartheidsproblematiek en is in China de invloed van het communisme nooit ver weg.

Het boek eindigt met een blik op de toekomst. Zowel invloeden van binnenuit als van buitenaf veranderen de journalistiek zoals we die kennen. Zo spelen de media – in allerlei vormen – een steeds grotere rol in ons leven, maar veel minder door het toedoen van journalisten. Via nieuwe technologieën kan iedereen nieuws de wereld insturen en ontvangen. De traditionele media zelf stellen zich steeds com-

merciëler op en fusioneren met andere media zodat grenzen niet altijd meer duidelijk te trekken zijn. De eigen identiteit van de journalist brokkelt af. Journalisten zien zichzelf nog steeds als verdedigers van het algemeen belang, maar wat dat algemeen belang precies inhoudt is veel minder duidelijk.

Een andere belangrijke verandering is de toenemende globalisering. Journalisten moeten meer en meer rekening houden met internationale gebeurtenissen die ze ook aan een internationaal publiek moeten voorstellen. Ze moeten met andere woorden een meer 'horizontaal' perspectief ontwikkelen, voorbij de grenzen van het eigen land. Dit impliceert ook nieuwe vereisten voor journalistieke opleidingen en onderzoek naar journalistiek, waarbij interdisciplinariteit centraal zal staan.

Gerry De Mol & Patrick De Spiegelaere
Het draagbare paradijs.
Wereldzangeressen en wereldverhalen van bij ons
 epo

Een jaar geleden schrok de journalistieke wereld op van de plotse dood van persfotograaf Patrick De Spiegelaere. Hij stierf de nacht voor hij de laatste hand zou leggen aan de foto's die hij voor dit boek van Gery De Mol maakte. Het boek gaat over buitenlandse zangeressen die van België hun thuis hebben gemaakt, en bevat daarom slechts 8 van de 9 specialia voor de gelegenheid gemaakte portretten. De verhalen zelf zijn echter intact en heel boeiend gebracht door de zangeressen zelf. Ze vertellen over hun roots, het vertrek uit hun thuisland en de soms moeilijke weg naar een goed leven en een succesvolle carrière in België. Om hen als persoon nog duidelijker in beeld te brengen, werd er bovendien een CD bijgevoegd waarop elk van hen een liedje zingt. De liederen komen uit zeer verschillende tradities, maar de melancholieke ondertoon hebben ze alvast met elkaar gemeen.

VWJ-Handboek voor freelancejournalisten opnieuw beschikbaar op papier !

VWJ-leden beschikken van meet af aan over twee manieren om kennis te nemen van het **vademecum voor freelancejournalisten** van de VWJ:

- Ofwel raadplegen ze het document zoals voorheen kosteloos op **www.journalist.be / freelance**. Hou hiervoor wel erkennings- of lidnummer en paswoord bij de hand.
- Ofwel krijgen ze ook graag een **papieren editie** in handen, en daarvoor kunnen ze nu via de formule 'printing on demand' voor een gunsttarief van 12 € terecht op www.mijnwetboek.be

Het geactualiseerde **Handboek voor freelancejournalisten 2008** is van de hand van Pol Deltour (nationaal secretaris VWJ/AVBB) en Ivan Declercq (adviseur VWJ).

Het boek bevat nuttige informatie over

- de administratie van de freelance journalist
- vergoedingen en bedragen: hoeveel factureer ik?
- auteursrechten
- het sociaal en fiscaal statuut
- aansprakelijkheid
- verzekeringen
- alleen of in groep: een vennootschap?
- modelcontract
- nuttige adressen en contactgegevens

VWJ-ledenprijs: 12 €
 Studentenprijs: 15 €
 Winkelprijs voor derden: 34 €

Consulteer de volledige inhoudstafel en enkele voorbeeldpagina's op www.mijnwetboek.be

PAUL GOOSSENS: 'HET CYNISME HEEFT ME NOG NIE

Paul Goossens (65) leidde tot voor kort de Europese desk van het nieuwsagentschap. En precies veertig jaar geleden stond hij mee op de barricaden van mei '68. Rebel g

"Toen ik in 1978 hoofdredacteur van *De Morgen* werd, nam ik me voor te blijven schrijven. In een normale redactiesituatie is zoiets al niet evident, laat staan wanneer je krant kampt met financiële problemen. En bij *De Morgen* was dat vrijwel permanent het geval. Het gevolg: de interne malaise zoog me naar zich toe. Onvrede proberen op te lossen, crisisvergaderingen, saneren... het sloppte allemaal ontzettend veel van mijn energie op. Ik kwam nauwelijks nog toe aan het echte journalistieke werk. Na dertien jaar betekende het een hele opluchting dat ik eindelijk weer datgene kon doen waarvoor ik ooit in de stiel was gestapt: schrijven.

Dat ik geen oeuvre van eigen boeken op de plank heb staan, stoort me niet. Er schuldte geen begenadigd romanschrijver in me, dus op dat vlak hoef ik niks te betreuren. En doen zoals veel journalisten – een dossier waarmee je bezig bent geweest, even uitdiepen tot een non-fictieboek – dat heeft me nooit getrokken. De lokroep van de actualiteit was altijd veel sterker. Die ziekelijke maar heerlijke drug. Als er iets belangrijks gebeurt, wil ik beschikbaar zijn om er mijn ogen op te richten en er verslag van te doen.

Geloof je me als ik zeg dat ik het boek *De miljoenen van De Morgen* van Bruno Vanspauwen niet eens heb gelezen? Toen hij me voor een interview benaderde, heb ik dat eerst geweigerd. 'Ik was er te emotioneel bij betrokken', wimpelde ik zijn verzoek af. Waarschijnlijk ben ik niet duidelijk genoeg geweest, want hij bleef me opbellen, en uiteindelijk heb ik dan toch maar een gesprek toegestaan. Maar vraag me niet wat hij ervan heeft gebruikt, want ik heb het boek dus nooit gelezen. Ik ben geen man die koketteert met het verleden. Ik ga liever naar een hearing over de toekomst van het Europese continent dan dat ik in mijn papieren van vroeger snuister. Ik heb niet het talent van een archivaris. Ook van mei '68 heb ik nauwelijks dingen bijgehouden. En de herinneringen die nog gedetailleerd in mijn kop zitten, hebben het daar comfortabel. Ik voel niet de aandring om ze in de openbaarheid te gooien. Laat vooral niemand hopen dat ik op een dag mijn memoires ga schrijven. Daarvoor vind ik de geschiedenis te belangrijk en mezelf te onbelangrijk."

"Bij *De Morgen* had ik maar een kleine redactie. Toch probeerde ik mensen voor bepaalde – in mijn ogen noodzakelijke – deelgebieden vrij te maken, zoals Walter De Bock voor onderzoeksjournalistiek en Jörgen Oosterwaal voor de Europese berichtgeving. Of dat goed verkocht of niet, daar trok ik me weinig van aan. Voor mij waren die onderdelen gewoon een must. Als hoofdredacteur moet je uitkijken met vriendschappen. Voor je het weet, verglijd je in vriendjespolitiek. Belangrijker voor mij was of iemand paste en rendeerde in Het Project. Een journalist is zo goed als zijn drive. Hij moet razend geïnteresseerd zijn in een kwestie die ik

relevant vind. Een journalist die niet passioneel geobsedeerd is, raakt tegen zijn 45 jaar uitgeblust en stapt uit het vak. Geef mij dan maar iemand die een kwink scheef heeft, zolang zijn gedrevenheid maar de boventoon voert. Nu ja, met dertig gekke temperamenten maak je ook geen krant. Voor de eindredactie en de vormgeving heb je wat evenwichtiger profielen nodig.

De Morgen is altijd een kweekvijver van talent geweest. Je kwam er als journalist misschien makkelijk binnen, maar het er uithouden, dat was andere koek. Er werd een hoger arbeidsritme van je vereist dan elders, terwijl je op de koop toe minder werd betaald. Zonder nog te spreken over de onzekerheid: je wist nooit of je krant zes maanden later nog wel zou bestaan. Pas afgestudeerden kunnen vlotjes met zo'n toestand leven, maar zodra je een gezin hebt, gaan er andere prioriteiten spelen. Als ik weer eens een talentrijke journalist zag vertrekken, maakte me dat behoorlijk pissig. De onmacht overheerste. Natuurlijk kafferde ik ze uit, maar tegelijk begreep ik ze: Paul Huybrechts, Paul Geerts... Op een bepaald ogenblik

transfereerde Yves Desmet, die ik zelf had aangeworven, naar *Humo*. Toen was ik echt coleirig. Op het systeem. Maar wat kun je doen? Op straat gaan demonstreren? (*lacht*) Dus uitte ik mijn boosheid maar rechtstreeks tegenover hem. Ik hoop dat hij dat als een vorm van respect heeft ervaren."

"Yves Desmet zegt: 'Als je mij laat kiezen tussen een krant maken onder de sp.a of onder Christian Van Thillo, geef mij dan maar Van Thillo.' Ik heb in elk geval ervaren hoe moeilijk werken het is onder een socialistisch bewind. Het waren nog de hoogdagen van de verzuiling van de dagbladers. De commentatoren van de katholieke kranten lieten zich op het CVP-hoofdkwartier influisteren wat ze moesten schrijven. Het dictaat aan de huurlingen. En dan beginnen wij met *De Morgen* ineens met een krant die zich 'onafhankelijk progressief' noemt. In de praktijk betekende het dat de aandeelhouders over de inhoudelijke lijn niets te zeggen hadden. Terwijl kort tevoren *Volksgazet* nog volgeschreven werd door de socialistische partij! Je begrijpt: voor die rode politiek was dat een cultuurshock. Koude en warme oorlogen werden onvermijdelijk.

Als man van links kon ik veel socialistische ideeën wel degelijk onderschrijven. Maar in de praktijk gaat politiek meer over machtsposities dan over ideeën. De mandarijnen wilden hun zegje. Nu eens had ik het meest last met plaatselijke baronnen, andere keren was er grote ambras met de nationale top. Ze zagen hoe *De Morgen* een forum bood voor lieden van andere partijen, waarmee we een uitzondering in het landschap vormden. Als *Het Volk* al eens een socialist aan het woord liet, moet het François Mitterrand geweest zijn, tijdens een bezoek aan Gent. Vandaar het socialistische protest: 'Wat krijgen wij van de katholieke pers? Jullie van *De*

*'Tien dagen cachot hebben
langer geduurd dan
de decennia van mijn
journalistenbestaan samen.'*

T TE PAKKEN'

*o Belga. Van 1978 tot 1991 was hij hoofdredacteur van De Morgen.
gebleven in het diepst van zijn gedachten. "De controverses verveelt nooit."*

Morgen moeten niet heiliger proberen te zijn dan de paus.' Het siert Karel Van Miert, de toenmalige voorzitter, dat hij ons desondanks onze gang liet gaan."

"Ik ben geen sfinx, al loop ik niet te koop met mijn emoties. Zeker als hoofdredacteur van een krant mag je je niet aan die pathetiek bezondigen. Dat is een kwestie van elementair fatsoen tegenover je medewerkers. Je beslissingen moet rationeel zijn, gebaseerd op een logica, zodat ze je kunnen volgen. Als het wolkendek 's morgens toevallig laag hangt, is dat geen voldoende reden om in een rotbui op je redactie binnen te komen. Belast je professionele entourage niet met je privé-emoties. Op de werkvloer van een redactie gaat het over: hoe maken we vandaag de krant? Na het faillissement van *De Morgen* in 1986 hebben ze me wél zien breken. Er was een bijeenkomst in De Vooruit in Gent, waar ik iets moest zeggen. Ik stond er achter de microfoon en opeens had ik mezelf niet meer in de hand. Tranen. In mijn ogen gênant.

In principe ben ik stressbestendig. Het conflictmodel ligt me. Van mij mag er een flinke dosis spanning in de lucht hangen, ik heb dat zelfs graag. Het houdt me wakker. De onafhanke-

lijkheid van Kosovo zal voor velen misschien een 'abstract dossier' zijn, maar ik kan me daar geweldig druk over maken. Ik verdiep me dan 's nachts in allerlei rapporten. En ik schroom me niet om op de persconferenties keet te schoppen: klotevragen stellen, de vragen die ze liever niet horen. 't Is het enige wapen van een journalist die met Europese berichtgeving bezig is. Je moet ten eerste al geluk hebben dat je één vraag mag stellen, want na jou komt onvermijdelijk een andere journalist aan de beurt. Dus geef je maar meteen de volle charge. Dan is het goed dat je iets kent van het dossier. Vandaar allicht dat de tijd voor mij zo voorbij is gevlogen. Ik ben 65, terwijl ik de indruk heb dat mijn leven nog moet beginnen. Tijdens mijn militaire dienstplicht zat ik ooit tien dagen in het cachot. Het leek een eeuwigheid, omdat ik niets had om te lezen. Die tien dagen hebben in mijn perceptie langer geduurd dan de decennia van mijn journalistenbestaan samen. De controverses verveelt nooit.

Ik ben niet goed in het accepteren van gezag. En al helemaal niet als het gaat om het goddelijke gezag. Dat ervoer ik in de twee jaar dat ik in het seminarie zat. Ik heb daar geen voorbeeldig parcours afgelegd inzake de christelijke deugd gehoorzaamheid. Ach, er zijn ergere dingen om mee te ma-

"Als hoofdredacteur moet je uitkijken met vriendschappen. Voor je het weet, verglijd je in vriendjespolitiek." (Foto Maïtrise)

ken. En ik heb toch ook iets positiefs aan die periode overgehouden: de zin voor tekstontleding. Elke generatie geeft een eigen interpretatie aan een zelfde tekst – dat vind ik fascinerend om gade te slaan. Bovendien leerde ik toen hoe het kerkelijke systeem in elkaar zit, hoe hiërarchie werkt. Dat was ook wat me zo intrigeerde in het leger: hoe werkt dit en hoe kun je het, met kleine ingrepen, helemaal ontregelen? De les die ik eraan heb overgehouden: in zulke systemen word ik zot, dus móét ik wel toegeven aan mijn onweerstaanbare neiging om er tegenin te gaan. Toen Christian Van Thillo de uitgever van *De Morgen* werd, moest dat vroeg of laat faliekant aflopen tussen ons. Omdat de krant exploitatieverlies leed, zat ik per definitie in een afhankelijkheidspositie. Als hij weigerde bij te passen, kon *De Morgen* het schudden. Ik denk dat ik hem grondig irriteerde, en omgekeerd was het ook zo. Ook al omdat onze normen en waarden, de manier waarop we beiden naar de wereld kijken, grondig verschillen. Aan de andere kant moet ik Van Thillo nageven: hij is op een bepaald moment de baas van De Persgroep geworden door erfelijkheid, maar hij heeft in weinig tijd veel geleerd. Als uitgever is hij gebeten door het vak.”

“Dat was het verschil met André Leysen toen hij halverwege de jaren zeventig, na het faillissement van *De Standaard*, in de krantenwereld stapte. Hem was het te doen om politieke macht. Ik werkte toen op de economieredactie van *De Standaard*. Ik volgde de Antwerpse haven en zo kende ik Leysen. Op de dag dat de rechtbank van koophandel het lot van de drukkerij bezegelde, belden we met elkaar. Hij had het nieuws op de radio gehoord. ‘Dit is nog maar het begin’, zei ik. ‘Op den duur zal het kaartenhuis helemaal in elkaar storten.’ Diezelfde avond nog hebben we elkaar gezien.

Ik kende zijn bedrijfsstrategie, ik kende zijn politieke ambitie. Onmiddellijk zag je dat hij alleen maar geïnteresseerd was in de twee kranten: *De Standaard* en *Het Nieuwsblad*. Niet in de weekbladen van de groep. Dat betekende dat van de 1.800 personeelsleden er ongeveer 1.200 moesten verdwijnen. Dat kon ik, als syndicaal afgevaardigde, niet zomaar laten gebeuren. We organiseerden een betoging met als eindbestemming het kabinet van toenmalig premier Tindemans, van wie we eisten dat hij ons te woord zou staan. Daarover ontstond nog grote commotie, omdat Manu Ruys en Hugo De Ridder goede banden met de CVP hadden. Op de redactie nam ik het woord tijdens een personeelsbijeenkomst. Ik verkondigde daar: ‘We mogen niet meegaan in de strategie van Leysen, voor wie alleen de dagbladen belangrijk zijn.’ Instemmend applaus. Wat ik echter niet had opgemerkt, was dat Leysen er zelf ook aanwezig was. En dan heeft die man zowaar de guts om op zijn beurt op de zeepkist te gaan staan en mij onmiddellijk van repliek te dienen: ‘Ja, ja, schone verhalen over solidariteit! Maar als er geen geld is...’ In feite kwam hij daar iedereen vlakaf in het gezicht zeggen: ‘Ik zal twee op de drie werknemers afdanken.’ Wat een culot!

Na de overname van *De Standaard* werd er een redactiestatuut opgesteld, waardoor er een duidelijk schot tussen de redactie en de directie ontstond. Dat heeft Leysen, voor zover ik weet, één keer proberen te kraken. Ik had een stuk geschreven dat niet zo positief was voor Albert Frère. Leysen riep me ter verantwoording. Ik heb dat onmiddellijk aangeklaagd bij de hoofdredactie en het ontaardde in een flink incident.”

“Ik kan nog altijd kwaad worden. Dat is een geruststellende gedachte: het cynisme heeft me nog niet te pakken. Ik weiger een fossiel te worden. Ik wil de dingen niet apathisch ondergaan, er is de blijvende wil om te reageren op wat ik

“Geef mij maar een journalist die een kwink scheef heeft, zolang zijn gedrevenheid maar de boventoon voert.” (Foto Maîtrise)

zie en hoor. Wat er nu politiek aan de gang is in België, dat is toch fascinerend? Hetzelfde wat Europa en de planeet betreft. We leven in een tijdsgewricht waarin er van alles aan het verschuiven is: de opkomst van nieuwe landen, de inkrimpende machtspositie van de Verenigde Staten, de poging van Europa om een plaats in die nieuwe constellatie te verwerven... Alleen al de manier waarop de Europese Unie aan wereldpolitiek doet en hoe die grondig verschilt met die van de Verenigde Staten, want met veel minder militaire slagkracht... Maar wat stel ik vast? Al die boeiende gebeurtenissen op het continent blijven nog altijd zo ver verwijderd van de binnenlandse politiek discussie. Hoe kunnen we in 's hemelsnaam daar meer een punt van debat van maken, zodat het perspectief breder wordt?”

“In Nederland is er de journalist Henk Hofland: de tachtig al voorbij, maar nog altijd heel actief en scherp met zijn pen. Niet dat hij een rolmodel voor me is, maar momenteel overweeg ik alvast nog niet te stoppen met schrijven. Ik ga door zolang het gaat. Voor Walter De Bock ging het helaas op een bepaald moment niet meer. Ik laat mijn dagen niet overheersen door zulke angstvisioenen. 't Is nu eenmaal de condition humaine: zodra je een bewustzijn hebt, weet je dat er op een dag een einde aan komt. Maar ik ben nog niet klaar. Ik wil gewoon nog niet denken aan het regelen van mijn begrafenis. De dag dat ik dat doe, ben ik eigenlijk al dood.”

OM TER LICHTST. ULTRADRAAGBARE NOTEBOOKS VAN APPLE EN TOSHIBA

Waren het vorig jaar nog vooral de grote notebooks waar alle aandacht naar toe ging, dan is het nu de beurt aan de ultradraagbare modellen. Niet slecht voor de journalistengilde, want het betekent meer keuze bij toestellen die bij uitstek geschikt zijn voor mobiele werkers. Grootste blikvanger momenteel is zeker de **MacBook Air** van **Apple**. Dat hij zo dun en licht is, is vooral makkelijk voor wie veel op stap is. Tegelijk lijkt hij ook niet al te fragiel. Met een 13,3 inch scherm heeft de MacBook Air anderzijds een voor de klasse vrij groot scherm, wat maakt dat je er nog heel comfortabel op kunt kijken. Het toestel heeft bovendien een volwaardig toetsenbord.

De minimalistische aanpak heeft ook wel enkele keerzijden. Apple belooft wel een batterijduur tot vijf uur, maar het was toch handiger geweest mocht je zelf een reservebatterij kunnen installeren. De ene USB-poort die het toestel telt is echt te weinig. Zeker omdat je ook al een USB netwerkpoort nodig hebt, zal je een externe USB hub moeten gebruiken om bijvoorbeeld een camera, UMTS modem en dergelijke aan te sluiten. Een dvd-brander moet je nog apart bijkopen en ook via USB verbinden.

De MacBook Air is voor een instapprijs van 1699 euro zeker een mooi toestel, dat op het vlak van performantie niet te veel compromissen heeft moeten sluiten. Maar het is vooral iets voor mensen die aan een minimalistisch apparaat genoeg hebben.

Met zijn nieuwe **Portégé R500-11** toestellen gaat **Toshiba** ook voor zo licht mogelijk. De toestellen wegen 999 gram, toch een 'stuk' minder dan de 1,36 kg van de MacBook Air. Met 12,1 inch is het scherm ook wel iets kleiner, maar voor het overige hebben de R500-11 toestellen veel meer standaard in huis. Zo zit er een dvd-brander in het toestel, en nog een resem aansluitingen: een ethernet, FireWire en drie USB poorten, een SD kaart slot, en een microfoon- en hoofdtelefoonaansluiting. Ook een vingerafdruklezer en Bluetooth zijn standaard aanwezig. Handig vinden we dat er aparte knoppen zijn om de schermverlichting en het geluid af te stemmen. De batterij is vervangbaar, maar Toshiba belooft sowieso een batterijduur tot 8,5 uur.

Wat de ergonomie betreft, is de R500-11 ook een puik toestel. Het toetsenbord is voor z'n klasse heel comfortabel. Bij een eerste kennismaking voelt de R500-11 wel erg fragiel aan. Het scherm is echter vrij buigzaam, en ook de rest van het toestel kan tegen een stootje. De harde schijf wordt automatisch bij een val afgeschermd.

De R500-11 bestaat in twee variaties. Bij de Z zit er een klasieke harde schijf in van 160 GB, bij de T een zuinige Solid State Drive van 64 GB. Op zich is de R500-11 een heel mooi toestel, waar helaas een meer dan fors prijskaartje aan hangt: 1699 voor de Z en 2299 voor de T, beide exclusief BTW.

www.apple.be

www.computers.toshiba.be

DICTAFOON MET MULTIMEDIA AMBITIES

Met de **Digital Voice Tracer 7890** van **Philips** kun je muziek in MP3-formaat afspelen. Daarnaast herbergt het toestel een FM radio. Verder kun je het als USB geheugenstick gebruiken. Toch blijft het in de eerste plaats een dictafoon. De 1 GB geheugen is ruim voldoende voor stemopnames: in standaard kwaliteit kan er 64 uur opname op, in hoogste kwaliteit 16, en in laagste maar liefst 576 uur. Alleen voor muziek en zeker als geheugenzaak is die 1GB niet echt veel.

Het toestel moet het dus toch vooral van z'n functies als dictafoon hebben. Die zijn gelukkig vrij goed, al vinden we zelf de **DS-50** van **Olympus** bijvoorbeeld een beter opnametoestel. De opnamekwaliteit van de Philips is van goede stereokwaliteit, zeker als je de bijgeleverde speldmicrofoon gebruikt. Heel handig is dat je langere opnames (automatisch) in stukken kunt opdelen, waardoor de bestanden overzichtelijk blijven. Minder vinden we dan weer dat Philips nogal weinig knoppen heeft voorzien voor directe toegang tot bepaalde functies, zodat je soms door enkele menu's moet bladeren om een bepaalde instelling te kunnen veranderen. Prijs: 239,95 euro.

www.philips.com/dictation

DE GROTE PRIJS VOORRODELEN SPUGEN

Nicholas Lataire (VTM-Telefacts)

"Wat voor immorele journalisten werken daar eigenlijk, aan de Medialaan?", schreeuwde de advocaat. "Als jullie ook maar één seconde van die reportage uitzenden, zullen jullie daar nog spijt van krijgen. Dit pikken mijn cliënte en ikzelf niet!" Met 'mijn cliënte' bedoelde hij *Snoopy*: de vrouw die, als zogenaamd 'bewuste en eerlijke draagmoeder', baby's aanbiedt via het internet. In ruil voor grof geld. De raadsman had net de trailer gezien voor de *Telefacts*-reportage 'Baby te koop' op VTM. Daarin geven een collega en ikzelf ons uit voor een onvruchtbaar stel, op zoek naar een wensmama. Op die manier wilden we de koehandel in baby's op het internet aankaarten.

Even alles op een rijtje: de advocaat verwijt óns dus dat we immoreel zijn maar vergeet daarbij fijntjes dat zijn cliënte kinderen verkoopt alsof het auto's zijn – kostprijs: een slordige 30.000 euro – en dat ze daarbij zelfs tegelijk meerdere ouderparen tegen elkaar uitspeelt. Over een verdraaiing van de feiten én een omkering van de schuld gesproken. De lieve man heeft intussen niet meer teruggebeld. Vindt hij het vervelend dat bedrieglijk wensouderschap nu eindelijk op de politieke agenda staat? Of heeft z'n buurvrouw hem er intussen op gewezen dat je een baby toch niet zomaar te koop aanbiedt?

De reactie van de advocaat is tekenend voor de voorin-genomenheid waarmee journalisten van VTM wel vaker te kampen hebben. Het heeft af en toe veel weg van 'De Grote Prijs Vooroordelen Spugen'. Mag ik dan op mijn beurt even mijn gal spuwen? Want het zijn niet alleen de advocaten die al te makkelijk met loze argumenten komen aandraven. Zo is er ook een categorie Vlamingen die er plezier in vindt VTM maar meteen op de vuilhoop te gooien. Vaak gaat het dan net om die groep mensen die niet eens aan televisiekijken toekomt. Veel verder dan 'Alles wat je op VTM te zien krijgt ruikt naar sensatie', 'dat verhaal zullen jullie wel weer zelf verzonnen hebben', of 'aan zo'n onderwerp zou de VRT zelfs nooit aandacht besteden', komen die zelfverklaarde wijzen dan ook meestal niet.

En ook collega's van de pers springen graag op diezelfde trein. Dat kon ik onlangs zelf nog ondervinden, tijdens de voorbereidingen van de allereerste *Telefacts Crime*. Uiteraard mag elke journalist zijn potlood fijntjes scherp, liefst zo scherp mogelijk zelfs... Maar ik werd toch behoorlijk kwaad, toen ik in één van de Vlaamse kwaliteitskranten de voorbeschouwing van ons gloednieuwe justitieprogramma onder ogen kreeg. Letter-

Foto Pol De Wilde

lijk: "Hoewel VTM benadrukt dat die blik achter de schermen het belangrijkste wordt, wekt de naam *Crime* een andere indruk, die nog wordt versterkt door de blauwe zwaailichten en de wat dreigende muziek die af en toe in het programma opduiken." Dat stond er te lezen, twee keer zelfs: in de tekst én in de tussenkop.

Beetje vreemde kritiek, want de reportage was pas helemaal klaar op de dag van de uitzending. Geen enkele journalist had vooraf de reportage gezien, ook die van de bewuste kwaliteitskrant dus niet. Maar tradities zijn er nu eenmaal om in ere te houden: VTM pakt met iets uit, slijp de messen maar alvast. En ik kan vergelijken. Drie jaar geleden schreef ik nog voor *Het Nieuwsblad/Het Volk*. Daar werd ik niet met dat soort vooroordelen geconfronteerd. Nochtans houd ik er nu precies dezelfde deontologie op na en heeft er nooit ook maar iemand op de VTM-redactie op aangedrongen om aan één of ander stuk een flinke draai te geven.

Geen wonder dus dat ik, en samen met mij toch wel een aantal collega's, dat eeuwige geëmmer stilaan beu ben. Ik heb immers écht niet de indruk dat we aan de Medialaan andere criteria hanteren dan aan de Reyerslaan. Actuele onderwerpen als de zaak-Van Uytzel of het dossier-Fourniret komen net zo goed in *Telefacts* aan bod, als bij de collega's van *Koppen*. Zogenaamde spektakelreportages over 'streettraces' of 'illegale graffiti'spuiters' zag ik net zo goed op Eén als op VTM. En een undercoverreportage over pedofilie werd later zelfs nog eens overgedaan in *Panorama*. Beste advocaat, beste publiek, beste collega's, mag ik vragen dat jullie in het vervolg dus net iets vaker de oogkleppen afzetten? Willen we dat afspreken?

Bij deze geef ik de estafettecolumn graag door aan Dietert Bernaers van Het Laatste Nieuws.

Piet Depuydt, vertrekt bij *Trends* en gaat vanaf 1 mei aan de slag bij het Nederlandse NRC. Piet liep vorig jaar in het kader van het Vlaams-Nederlandse Journalisten Uitwisselingsproject enkele maanden stage bij NRC.

In de Erkenningcommissie voor beroepsjournalisten is **Mark Dupain** van VMMA in de plaats gekomen van de richting politiek geëmigreerde Piet Deslé. **Farouk Ozgünes** schuift in de plaats van Mark Dupain op de stoel van plaatsvervangend lid.

Humo-oudgediende **Ingrid De Bie** heeft maar een half jaar van haar journalistenpensioen kunnen genieten. Ze overleed, net geen 65 jaar oud, aan kanker.

Pascal Dendooven heeft *De Standaard* ingewisseld voor *De Tijd*, waar hij zonder de minste twijfel voor indringende economieberichtgeving zal blijven tekenen.

En **Jan Debackere** verslaat niet langer de mediasector voor *De Standaard*. Sinds 1 april is hij stafmedewerker bij de directe marktstrategie van de VRT.

Phara de Aguirre was not amused te moeten lezen in *De Standaard* - en in het *Standaard*-boek 'De zestien is voor u' - hoe ze met Johan Van de Lanotte zou hebben gepraat over een politieke carrière. Phara weerlegt de weergave van het contact in krant en boek, en stoort zich vooral aan het feit dat de *DS*-reporters haar niet vooraf contacteerden over het verhaal.

Bart Brinckman, chef van de politieke redactie van *DS*, erkent de fout.

Phara de Aguirre van haar kant beklemt toont dat ze niét in de politiek stapt. "Ik voel me prima in de journalistiek, tenminste in de journalistiek zoals ik die probeer te beoefenen, met hoor en wederhoor", schrijft ze in open brief in *DS* zelf.

Gert Van Langendonck, ex-*De Morgen*, vinden we tegenwoordig terug als redactionele coördinator van de Arabische nieuwssite www.menassat.com. De site wil vanuit Beiroet de strijd aanbinden met de censuur waarvan Arabische journalisten nog al te vaak het slachtoffer zijn in hun landen. Nieuwsankers die in de verkeerde came-

ra turen, reportagefilmpjes die maar niet starten... Bij de VRT is **Wim Willems**, hoofdredacteur van de nieuwsuitzendingen, een plan met noodprocedures aan het uitwerken voor de talloze technische problemen waarmee *Het Journaal* sinds de invoering van het digitale redactiesysteem te maken heeft. "Hoe reageren op technische problemen zodat de kijker er niets van merkt?", zo omschrijft Wim zijn voltijdse opdracht.

De **Persgroep** kan tevreden terugblikken op 2007: de geconsolideerde winst steeg met 67 procent tot 34 miljoen. Volgens gedelegeerd bestuurder Christian Van Thillo beginnen enkele investeringen van de jongste jaren te renderen: de overname van *De Tijd* en *L'Echo*, de nieuwe drukkerij in Lokeren en de overname van Radio Noordzee in Nederland.

Christian Van Thillo kondigt overigens nog meer overnames in Nederland aan, dat hij graag ziet uitgroeien tot een "tweede thuismarkt".

De Persgroep stuurde intussen twee internetjournalisten naar **Sydney**, Australië, van waaruit ze voor een nachtelijke nieuwstoevoer op de websites van *Het Laatste Nieuws* en *De Morgen* moeten zorgen. Met name in het licht van de komende Olympische Spelen moet dat vruchten afwerpen.

De Persgroep had ook met nachtploegen kunnen werken om het tijdsverschil met Azië te overbruggen, maar uiteindelijk werd ervoor gekozen om ter plekke te gaan. Zij het niet in China zelf maar wel in het censuurrijke Australië.

Roularta boekte voor 2007 minder fraaie bedrijfsresultaten. Er wordt nog altijd fors winst gemaakt - 16 miljoen euro - maar dat is 35 procent minder dan de 25 miljoen netowinst uit 2006. Ceo Rik De Nolf wijt een en ander aan investeringen - in een nieuwe drukkerij, in de overname van de Franse groep Express Espansion - die van 2007 een 'overgangsjaar' hebben gemaakt.

Rik De Nolf sluit overigens samenwerking tussen VTM en RTL niet langer uit. Die laatste wil per sé eindelijk ook Vlaanderen overen.

Na De Persgroep heeft nu ook **Concentra** voet aan de grond gezet in Nederland. De Limburgers namen *De Trompetter* over, uitgever van een dertigtal huis-aan-huisbla-

den boven de landsgrens.

Nog een belangrijke uitdaging voor Concentra: **Gazet van Antwerpen** verhuist in de zomer van 2009 naar een gloednieuw gebouw, even verderop op het industrieterrein Katwilg op Linkeroever. Kostprijs: 10 miljoen euro. De concurrentie weze gewaarschuwd, er komen onder meer speciaal ingerichte ruimtes voor brainstormsessies.

Tegelijk wordt in Hasselt naarstig verder gewerkt aan het online project **ActuaNet**, dat de webredacties van *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* moet vervangen. Drie extra webredacteuren zijn aangeworven, **Bram Souffreau** coördineert het project.

Verjaardag 1: **De Lloyd** bestond op 20 maart precies 150 jaar. Van harte proficiat, hoofdredacteur Guy Mintiens en confraters!

De Lloyd evolueerde in zijn lange geschiedenis van spreekbuis van de Antwerpse havengemeenschap tot een kwaliteitskrant gespecialiseerd in transport- en logistiek nieuws. Guy Mintiens loodste *De Lloyd* de jongste jaren ook overtuigend het multimediale tijdperk in.

En hiep hiep hoera 2: nog in maart blieden ze bij **Weekend Knack** 25 kaarsjes uit. Dikke kus, hoofdredacteur Trui Moerkerke en collega's!

Russische media hebben de naam gepubliceerd van een man die volgens justitie Anna Politkovskaja heeft vermoord. Het gaat om de dertigjarige Tsjetjeen **Rustam Machmoedov**.

Enig probleempje: Machmoedov is voorlopig spoorloos, en waarnemers vrezen dan ook dat de Russische autoriteiten door het vrijgeven van zijn naam hem mogelijk het signaal hebben willen geven definitief het hazenpad te kiezen.

En de Afghaanse journalist **Pervez Kam-bakhsh**, ter dood veroordeeld wegens 'godslastering' en voor wie *De Morgen* een solidariteitscampagne heeft opgestart, komt weldra voor het hof van beroep. In afwachting werd hij alvast overgeplaatst naar een gevangenis in Kaboel.

OOK ZOVEEL BLANKE MANNEN IN UW CONTACTLIJST?

consulteer
de expertendatabank
gelijke kansen
voor de media

www.expertendatabank.be

Met steun van de
Vlaamse overheid

gelijke kansen
in Vlaanderen

Kluwer

a Wolters Kluwer business